

Træerne væltes

med damptrømler engang i 1930'erne. Stedet er Silkeborgvej ud for nr. 220, hvor købmand Jens Pedersen havde forretning fra 1926. I 1935 opkøbte han villaen ved siden af og fik etableret benzinstationen, som ses til højre i baggrunden. I forretningen ved siden af er det formentlig barbermester Johs. Hansen, der ser på, derefter kommer en forretning med damehatter og til slut C. Dam Johansen, der havde en blandet handel med købmandsvarer, mejeriudsalg, legetøj og kaffe.

(Foto i privateje).

AABY-AABYHØJ

LOKALHISTORISKE FORENING

KALENDER 2005

Dette års kalender indeholder – lige som sidste år – billeder fra forskellige steder i Åby og Åbyhøj. Nogle af billederne har vi i år lånt til affotografering, andre har vi fået fra nogle af vore medlemmer.

Det er dejligt, at der er nogen, der tænker på at delagtiggøre os i deres gamle billeder fra vores by. Vi vil i den anledning gerne opfordre til at kontakte arkivet eller et medlem af bestyrelsen, hvis der findes billeder eller andet materiale, der kan have lokalhistorisk interesse. Adresser og telefonnumre findes på kalenderens næstsidste side.

Hjertelig tak til de mange, som år efter år støtter vores forening ved, uden nogen form for vederlag, at forhandle vores kalender: Åbyhøj Døgnkiosk, Arbejdernes Landsbank, Danske Bank, Sparekassen Kronjylland, Frisør Jens, Nordea, Slagter Fisker ApS, Tobaksafdelingen i Kvickly og Åby Bibliotek.

Også tak til vore sponsorer: Aabyhøj Handelsstandsforening, Gissel Møbler og Aabyhøj Boligforening. Deres trofaste støtte år efter år udgør et fint fundament for kalenderens økonomiske succes.

Aabyhøj Skotøjsforretning

Forretningen blev etableret af skomagermester Thomas Martinus Andersen på Silkeborgvej 47 (nu 247) i Åbyhøj i 1908. Han var startet som selvstændig i 1895 i Grønnegade i Århus, men købte nævnte år huset på Silkeborgvej. Martinus Andersen var født i Stjær 1873 og udlært hos skomagermester Jens Andersen i Århus. Familien Andersen fik 5 børn, hvoraf den ældste, Holger, senere gik ind i faderens forretning. De øvrige børn hed Victor, Astrid, Osvald og Axel. Billedet er formentlig taget kort efter overtagelsen i 1908.

(Foto i privateje).

Januar 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1						1	2
2	3	4	5	6	7	8	9
3	10	11	12	13	14	15	16
4	17	18	19	20	21	22	23
5	24	25	26	27	28	29	30
6	31						

- 1. Nytår
- 6. Hellig 3 konger

Villa Elka, Ståhøjgårdsvej 3

Som det fremgår af billedet, hed huset på Ståhøjgårdsvej 3 Elka. Det var en sammentrækning af fornavnet på ejeren, Kaj Rasmussen og hans kone Else. Kaj Rasmussen blev senere forpagter af restauranten og forsamlingsbygningen på hjørnet af Odinsvej og Silkeborgvej. I den forbindelse solgte han huset på Ståhøjgårdsvej og flyttede ind i en lejlighed oven over forsamlingsbygningen. Navnet Elka tog han med sig og brugte på restauranten, der åbnede fredag den 24. maj 1942 efter endt ombygning. 1. november 1959 fik Elka ny ledelse, idet Lis og Mogens Juul Laursen overtog forpagtningen, men beholdt navnet.

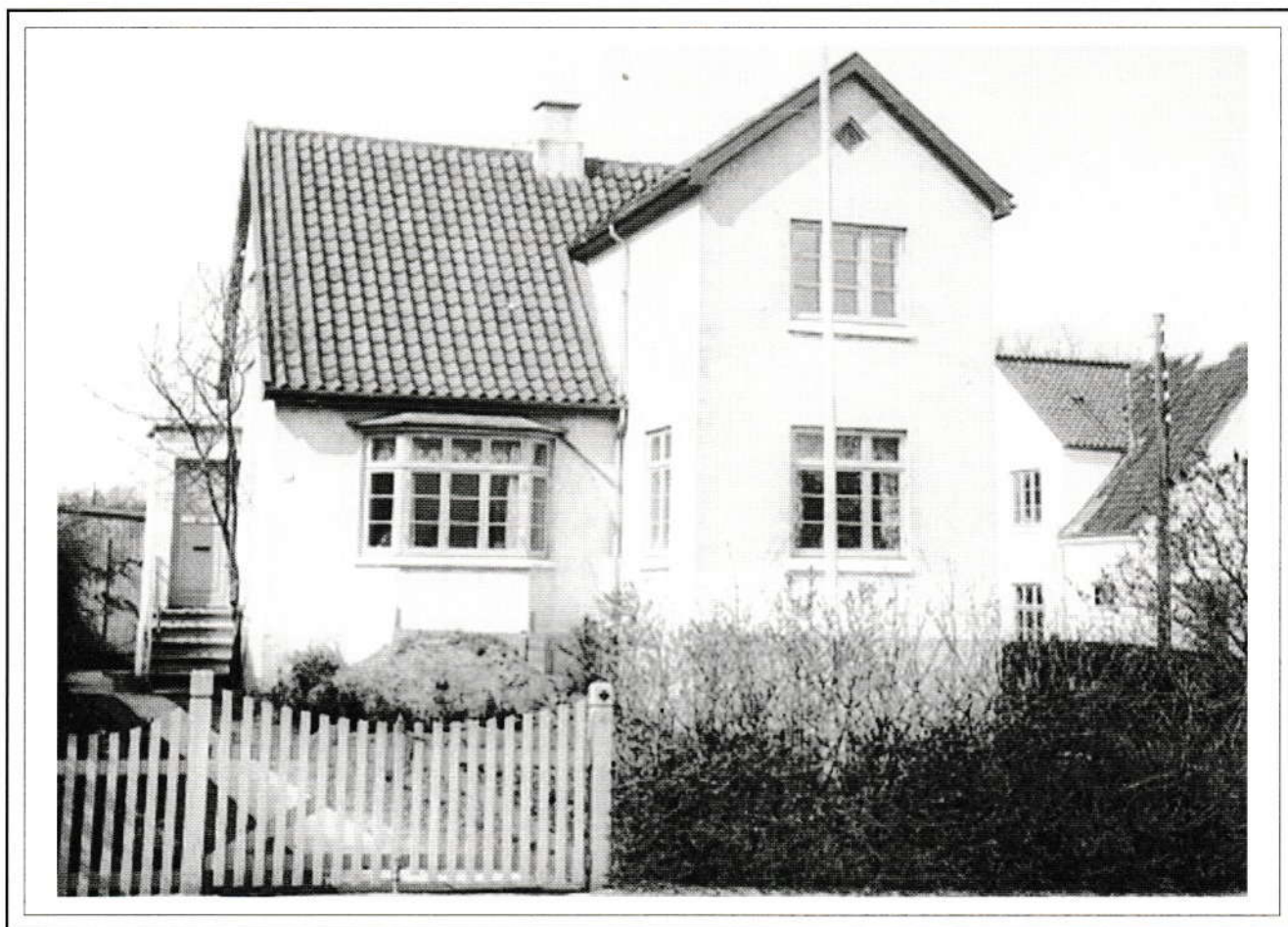
(Foto i privateje).

Februar 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28						

5. Kronprinsesse Mary

6. Fastelavn

Bragesvej 37

Huset blev bygget i 1924 til en værkfører A. Jensen, men allerede året efter var det ejet af blikkenslagermester M. Petersen. Han tilbyggede i 1927 den fløj, der vender ud mod gaden. Petersen boede kun få år i huset, så flyttede han til Hertzvej men beholdt huset til udlejning.

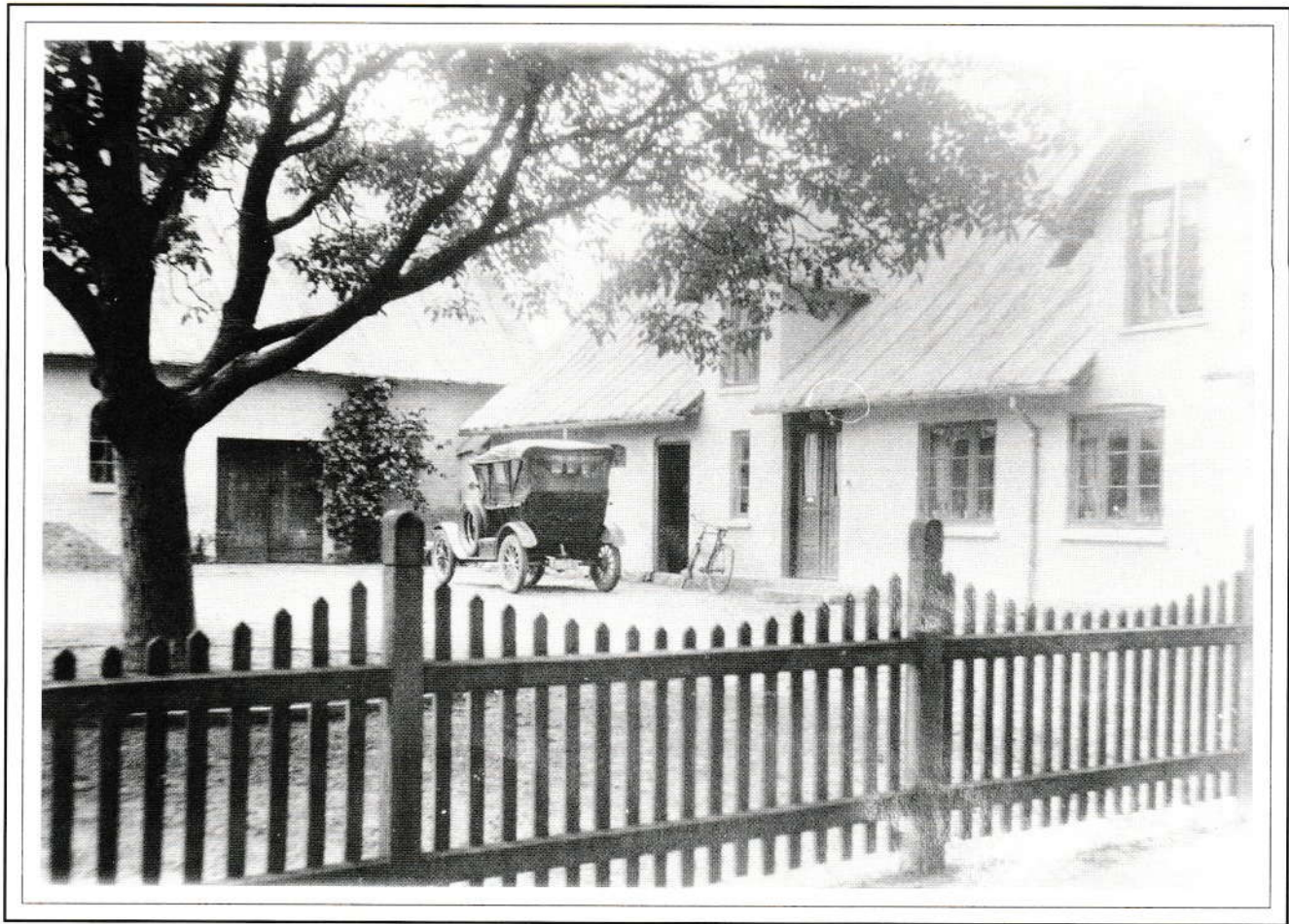
Af lejere af huset kan nævnes Harald Singers i 1934. Han var repræsentant for Dansk Flaskegas Co., men stiftede i 1945 firmaet Singersgas, der lå på Søren Frichsvej. Også kendte Åbyhøjborgere som kirkearkitekten Sven Fritz, broderen Peer Fritz og deres mor boede i huset i 1950'erne. Udateret foto.

(Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv).

Marts 2005

- 20. Palmesøndag
- 21. Jævnøgn
- 24. Skærtorsdag
- 25. Langfredag
- 27. Påskedag/Sommertid start
- 28. 2. Påskedag

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30				

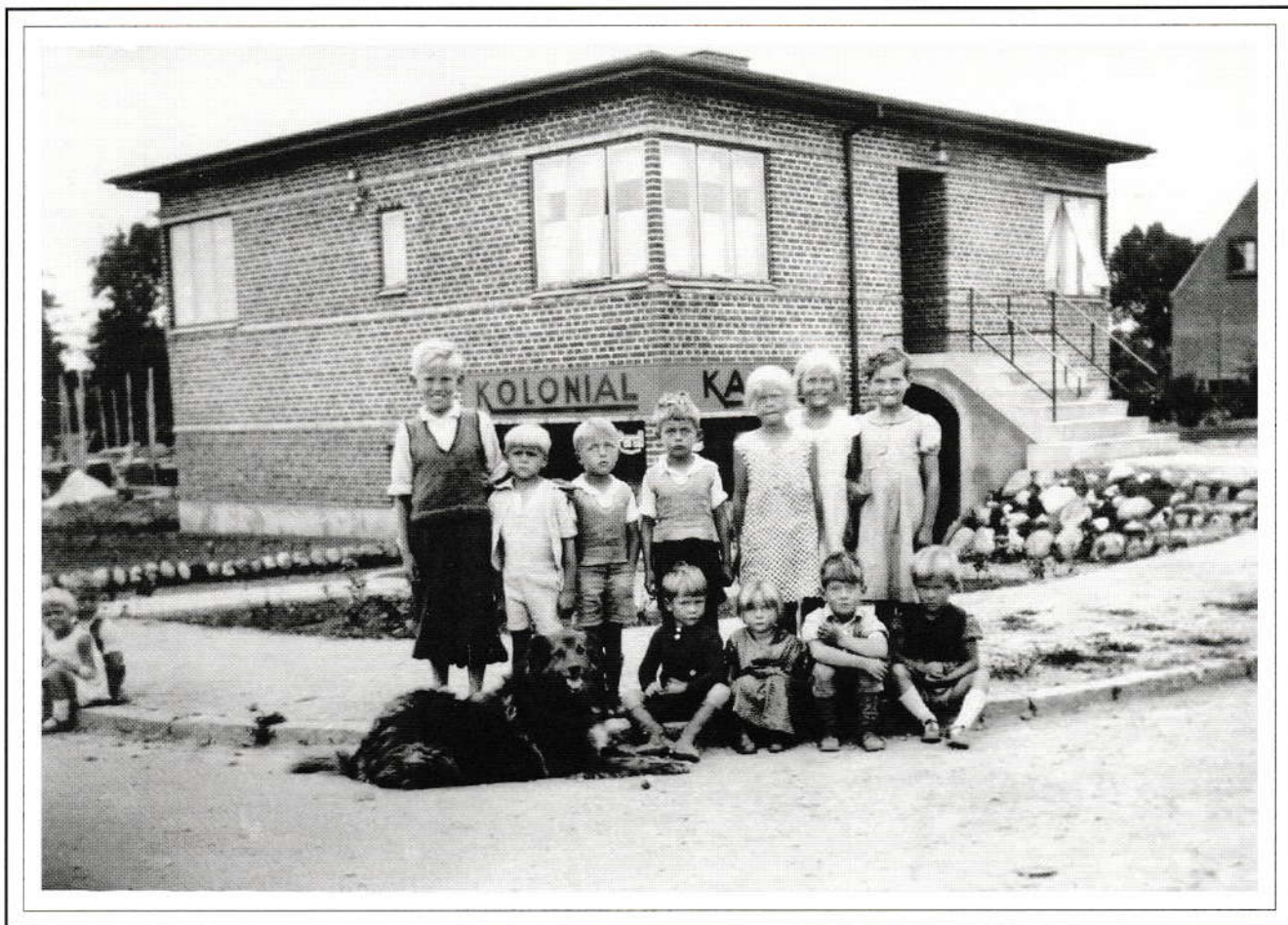
Åbygård

Stuehuset til Åbygård blev udflyttet i 1875 fra Åby. Det gamle stuehus i Åby kaldes i folkemunde "Stråhytten" og står der stadig. Omkring 1900 menes et nyt stuehus opført, og i 1908 var det ejet af hestehandler Anton Petersen. I en artikel i bogen "Ung i Århus" fra 1965 står der, at huset blev brugt af Kvindehjælpen i Århus som hjem for unge kvinder. En af kvindehjælpens medarbejdere beskriver her i en brevveksling fra 1909 til 1910, hvordan hun gik fra kvindehjælpens hus i Jernbanegade i Århus ud til Åbygård. Det udaterede billede viser Slagtermester Nikolaisens bil i gården til Åbygård. Sammen med tandlæge Holger Kjærtunge ejede han i 1920'erne og 1930'erne huset. Nu Lokalcenter Åbygård.
(Foto i privateje).

April 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1					1	2	3
2	4	5	6	7	8	9	10
3	11	12	13	14	15	16	17
4	18	19	20	21	22	23	24
5	25	26	27	28	29	30	

16. Dronning Margrethe II
22. St. Bededag

Købmandsbutik

Her er nogle af kvarterets børn samlet til fotografering foran købmandsbutikken i kælderens på hjørnet af Blichersvej og Thyregodsvej. De to børn helt ude til venstre på billedet, der måske var for generte, kom alligevel med på billedet. Købmandsbutikken var en af de mange, der var i Åbyhøj før i tiden. August F. Schmidt skriver på et senere tidspunkt i Aaby Sogns Historie: „I 1942 var der saaledes her ikke mindre end 20 Købmandsforretninger, store og smaa mellem hverandre foruden Brugsforeningen“.

Købmandsbutikken her blev senere lavet om til frisørsalon, der som „Salon Gurli“ er lukket inden for de seneste år.

(Foto: Venligst udlånt af Grete Fryland).

Maj 2005

- 5. Kr. Himmelfart/Danmark fri
- 15. Pinsedag
- 16. 2. pinsedag
- 26. Kronprins Frederik

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1							1
2	2	3	4	5	6	7	8
3	9	10	11	12	13	14	15
4	16	17	18	19	20	21	22
5	23	24	25	26	27	28	29
6	30	31					

Bjarkesvej ved Enggårdsvej

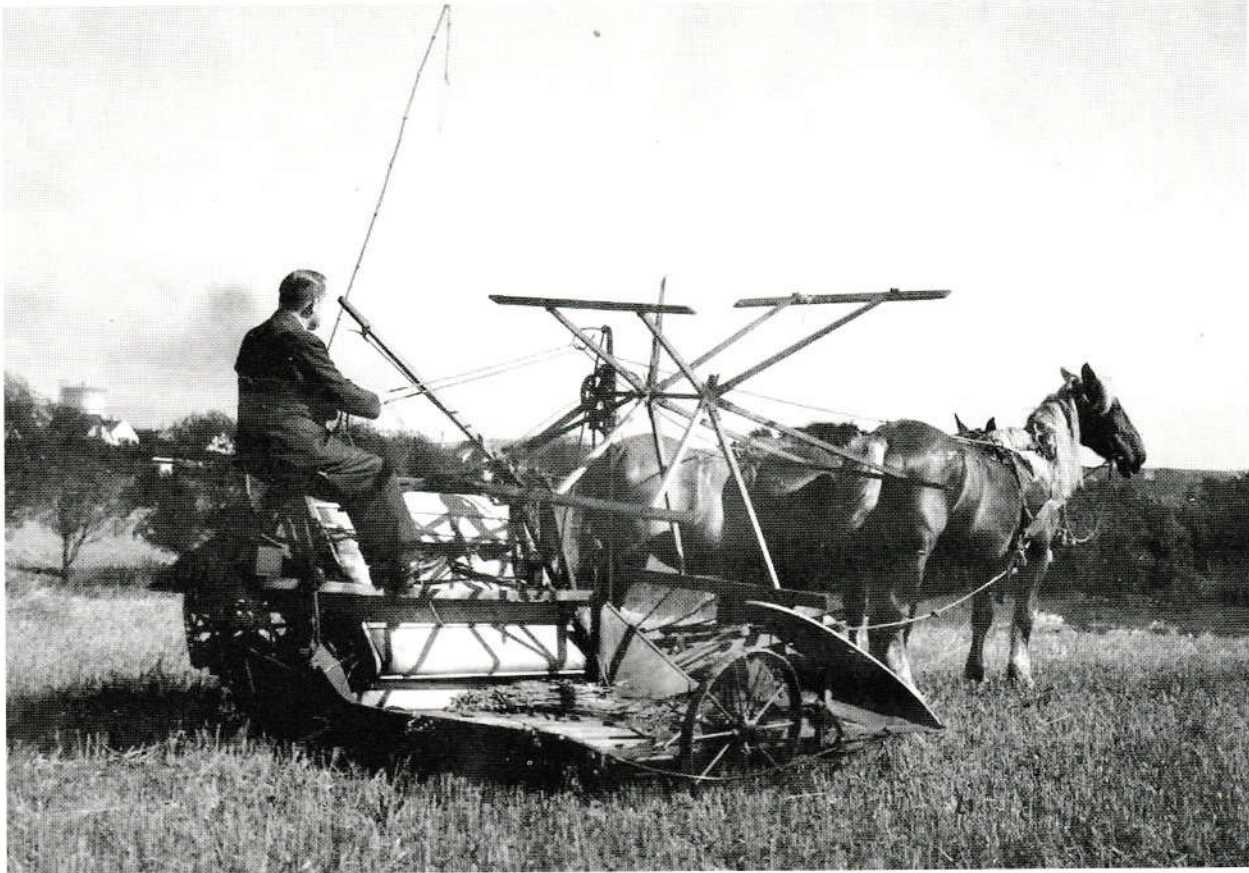
Dette billede viser Bjarkesvej – den tidligere Tværvvej – set hen mod Thorsvej fra et sted mellem Frodesvej og Enggårdsvej. Alle husene på billedet findes stadig på Bjarkesvej, nogle i en lidt ombygget form. Selv fabriksbygningen, der engang husede Danish Machine Company, er heller ikke meget forandret. Enggårdsvej ligger også stadig, hvor den lå.

(Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv).

Juni 2005

- 5. Grundlovsdag
- 7. Prins Joachim
- 11. Prins Henrik
- 15. Valdemarsdag
- 21. Solhverv
- 24. Skt. Hans dag
- 30. Prinsesse Alexandra

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1			1	2	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30			

Ståhøjgård

var det sidste landbrug, der blev drevet i Åbyhøj. Vi skal helt op i midten af 1960'erne, før den sidste ejer, Niels Høgh, nedlagde sit landbrug og solgte jorden fra til parcelhusbyggeri. Billedet er fra 1930'erne, hvor der høstes med selvbinder. Manden på bukken er boghandler Valdemar Nielsen, der altid, uanset hvad, optrådte standsmæssigt i jakkesæt og slips, også her, hvor han betjener selvbinderen. Valdemar Nielsen var en god bekendt af gårdejer Niels Høgh.

(Foto: Venligst udlånt af Ane Kristine Johansen).

Juli 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1					1	2	3
2	4	5	6	7	8	9	10
3	11	12	13	14	15	16	17
4	18	19	20	21	22	23	24
5	25	26	27	28	29	30	31

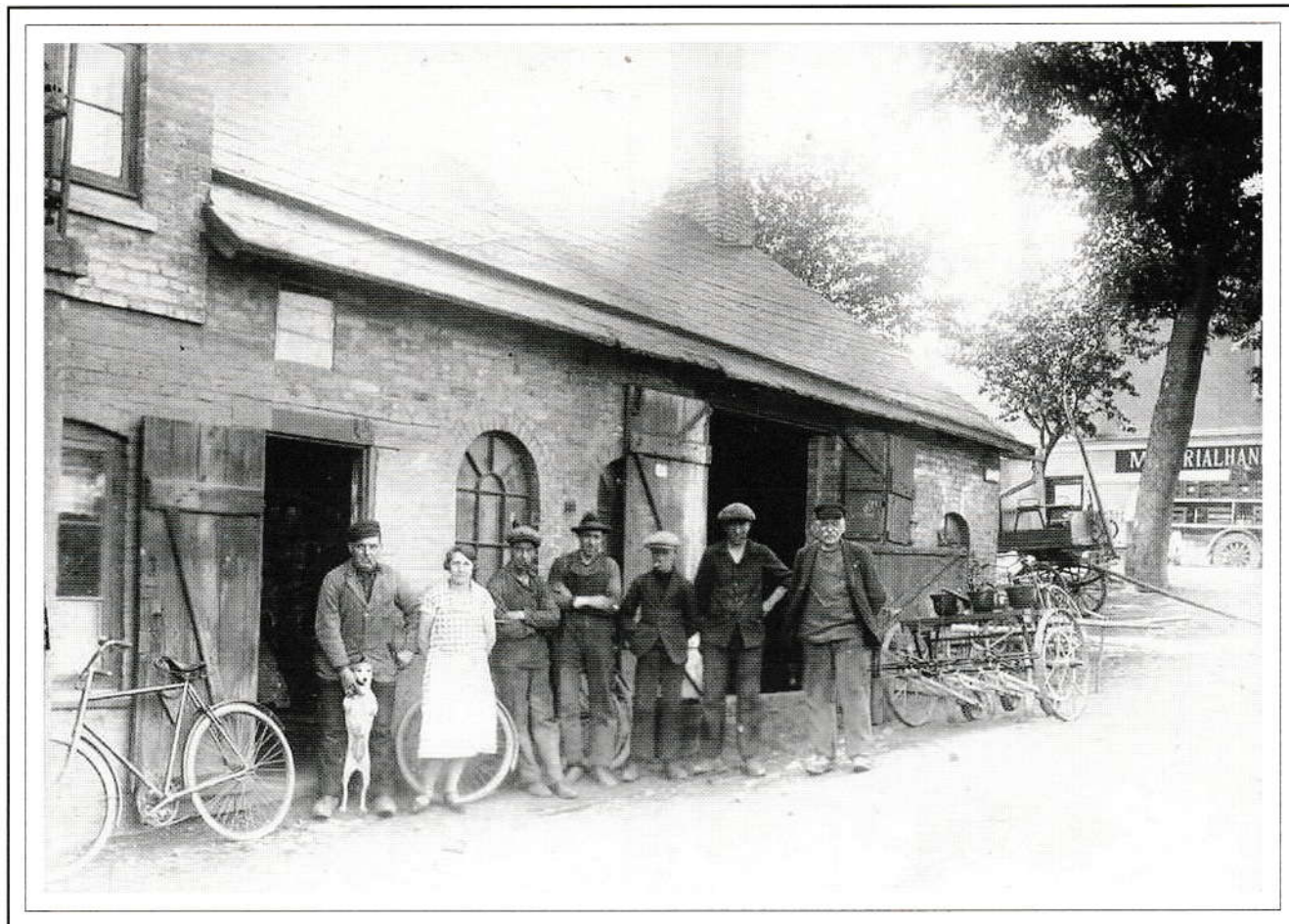
Ståhøjgård - Tærskning

Så skal høsten i hus på Ståhøjgård. Boghandler Valdemar Nielsen står på læsset i sit fine jakkesæt og hjælper til ved at kaste negene over til Ota Høgh, der står ved tærskværket, hvor hun skærer hostbindegarnet af og skubber negene ind i tærskværket. Kornet rystes fra stråene og løber ned i sækkene på siden, og halmen pressens sammen og føres på transportbåndet op på loftet.

Valdemar Nielsen, der her er en del af motivet, var selv meget aktiv med at fotografere rundt omkring i Åbyhøj og fik fremstillet postkort af billederne. (Foto: Venligst udlånt af Ane Kristine Johansen).

August 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22	23	24	25	26	27	28
5	29	30	31				

Smedjen på Thorsvej

På hjørnet af Silkeborgvej og Thorsvej, hvor de kommunale værker senere kom til at ligge, lå fra 1898 en smedje tilhørende smedemester N.V. Caspersen. Han havde indtil da været bysmed i Gl. Aaby.

I 1928 flyttede smedjen til Haslevej 10 og blev etableret i en bygning bag huset. Den blev videreført i to generationer og ophørte i 1968, hvor smedeværkstedet blev ombygget til møntvaskeri. I dag er der en dyrlægeklinik i bygningen.

(Foto: Venligst udlånt af Willy Caspersen.).

September 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1				1	2	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30		

22. Jævndøgn

Gadeparti i Aabyhøj.

Postkort fra Silkeborgvej

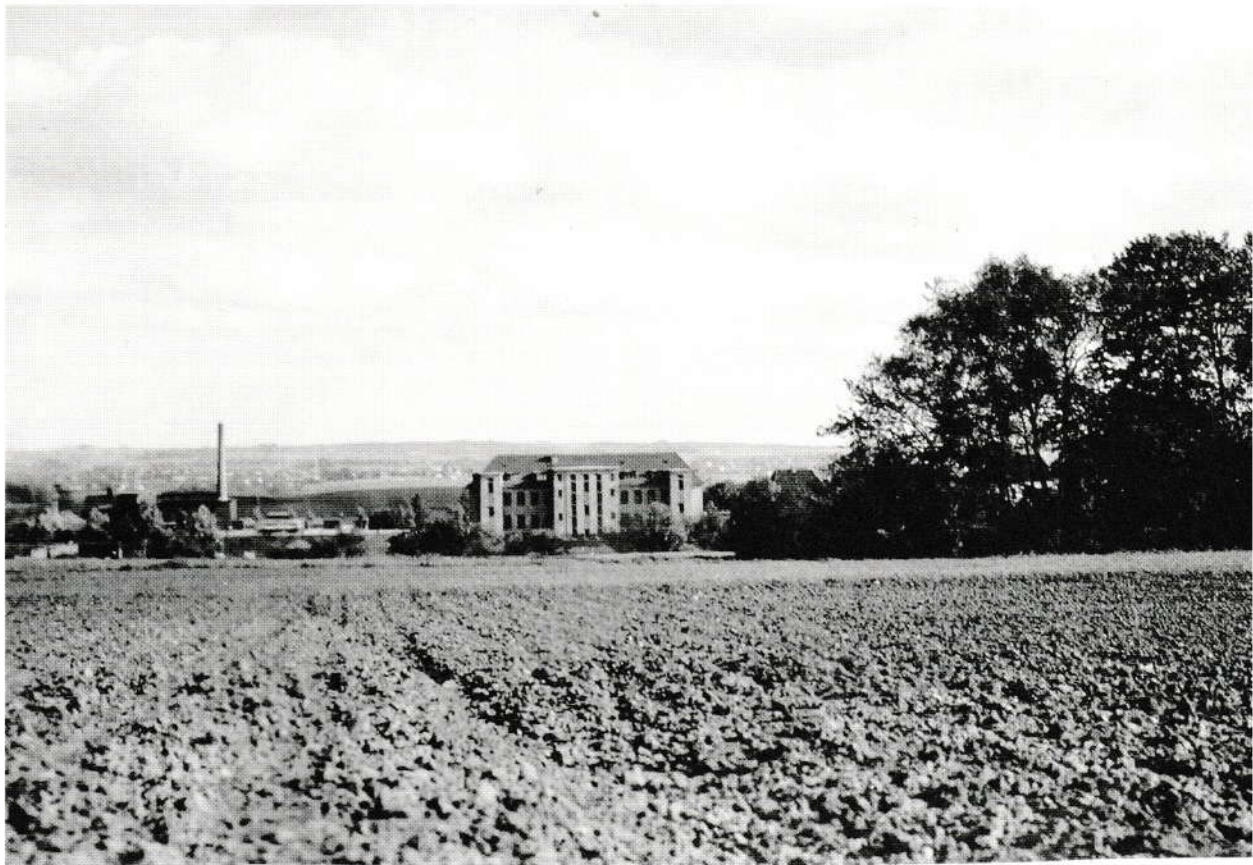
Postkortet her viser Silkeborgvej mod vest set fra hjørnet af Odinsvej. Længere fremme på højre side ses møllen, der lå på hjørnet af den nuværende Carit Etlarsvej. På venstre side ses villaen, der hørte til det senere Danish Machine Company. Vi mener, at billedet er fra 1914, da Silkeborgvej blev gjort i stand (stendyngen til venstre), og gaslyset blev etableret samme år.

(Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv).

Oktober 2005

24. FN dag
30. Sommertid slut

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
1						1	2
2	3	4	5	6	7	8	9
3	10	11	12	13	14	15	16
4	17	18	19	20	21	22	23
5	24	25	26	27	28	29	30
6	31						

Åbyhøjs administrationsbygning

her set fra Ludvig Feilbergsvej længe før, Åby Bibliotek blev bygget på marken forrest i billedet. Den nye administrationsbygning blev indviet 23. januar 1937. Fra et skab hos sognerådsformanden, via Åby skole og den gamle administrationsbygning på Thorsvej, havde man nu et flot, nyt rådhus. Ikke alle byens borgere var lige tilfredse med byggeriet, der blev opfattet som overflødigt fråds, men Åby sogn havde i midten af 1930'erne nået en størrelse, som nødvendiggjorde en udvidelse af administrationen. Allerede i 1914 ansattes en kæmner og i 1925 en kommuneingeniør, som i øvrigt projekterede og opførte den nye administrationsbygning.

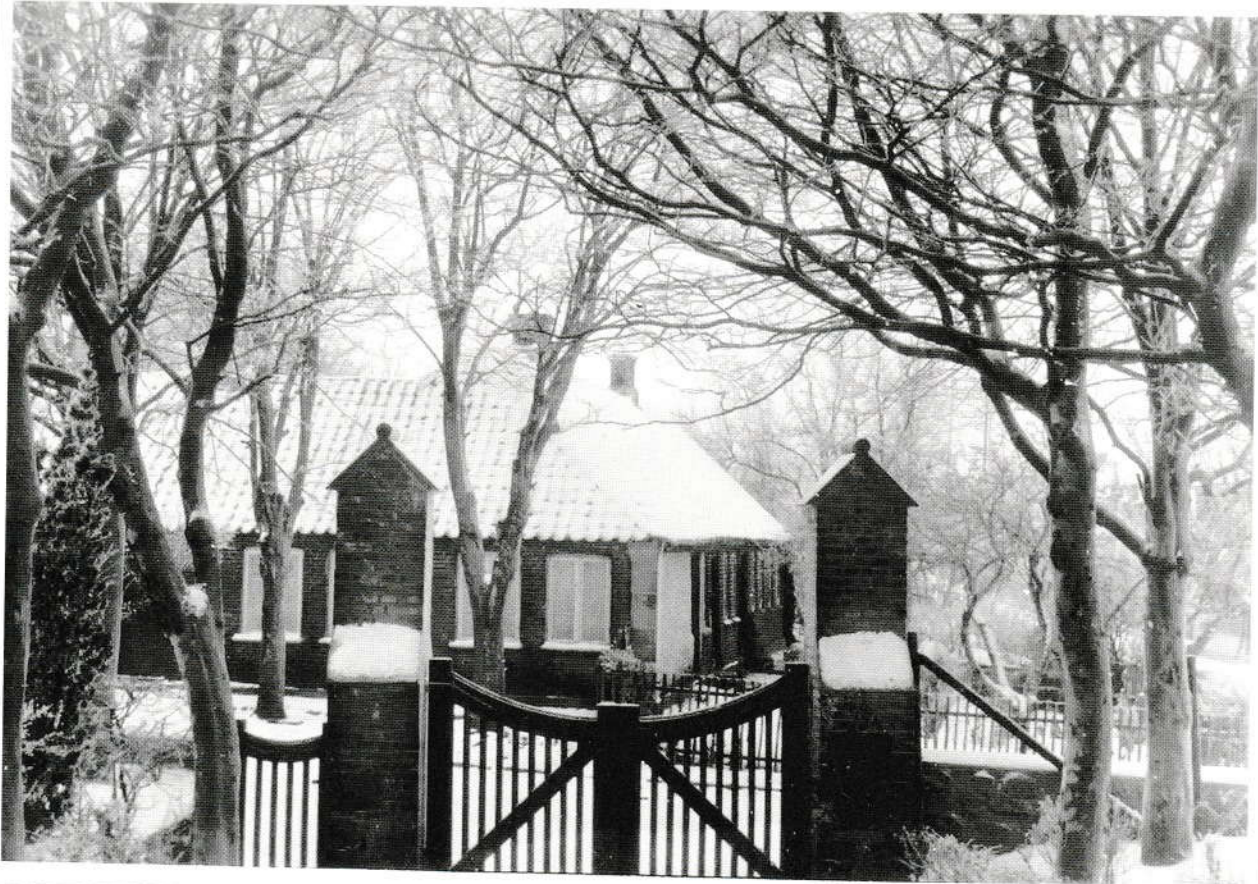
(Foto i privateje).

November 2005

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30				

11. Morten Bisp
27. 1. søndag i advent

Aaby kirke

Indgangen mod Østergårdsvej, nuværende Åby Kirkevej, en stemningsfuld vinterdag i sne. Da den nye kirke blev bygget i 1872, blev der kørt en del jord væk, hvorved flere kister kom til syne. Kirkegården var meget lille og blev derfor udvidet første gang i 1871 ved, at man inddrog noget gadejord, hvorpå der stod et hus og byens smedje. I 1890'erne fandt der en ny, større udvidelse sted.

I dag foretages der kun sjældent begravelser her, i de fleste tilfælde hvis afdøde har haft et særligt forhold til Åby.

(Foto: Venligst udlånt af Ane Kristine Johansen).

December 2005

- 4. 2. søndag i advent
- 11. 3. søndag i advent
- 18. 4. søndag i advent
- 22. Solhverv
- 24. Juleaften
- 25. Juledag
- 26. 2. juledag

UGE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1				1	2	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30	31	

Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Forening

Som det er blevet en tradition, fortæller vi her kortelig om vore aktiviteter det sidste årstid.

Fortsat kan vi glæde os over et frugtbart samarbejde med Åby Bibliotek. Det har givet udslag i flere arrangementer. I februar gentog lederen af Lokalarivet i Århus Leif Dehnits sit program: Slægtsforskning ved hjælp af internettet og igen med så stor tilstrømning, at vi måtte sige nej til adskillige. Derfor havde vi for tredje gang besøg af Dehnits mandag den 20. september, hvor godt halvtreds interesserede mødte op. Kort sagt betyder det, at flere end 200 mennesker har deltaget i de tre arrangementer.

I november sidste år havde vi besøg af bibliotekar Flemming Møller Jensen, der fortalte om Peter Sabroes liv og virke og hans indsats for de svageste i vort samfund.

Også i år fandt den årlige byvandring sted i juni, mandag den 14. med optakt på Biblioteket, hvor vi gennem billeder førtes rundt i det område, vi skulle se. Derefter fulgte selve vandringen, hvor vi var omme ad Haslevej og Bauditzvej med Ståhøjgård som det centrale mål. Aftenen sluttede på Biblioteket med en billedserie ledsaget af Gunner Nielsens beretning om familien Høgh, som i generationer har boet på Ståhøjgård. Ane Kirstine Johansen (Pusser), der er født på Ståhøjgård, var en væsentlig årsag til aftenens succes på grund af sine fine erindringer om livet og menneskene i en svunden tid.

Sensommerudflugten den 28. august blev på ny et tilløbsstykke og var stort set begunstiget af et godt vejr. Kirken i Tamdrup blev forevist af Niels Høyer, hvorefter næste besøg gjaldt den nyrestaurerede hollandske vindmølle i Uldum, men turens højdepunkt blev besøget i Brunkulsmuseet i Søby, ikke mindst i kraft af en fornem guide, den lune vestjyde Gerhard Hansen. På grund af et meget sent tilmeldt bryllup måtte vi desværre nøjes med at betragte den spændende ny kirke i Fønnesbæk ved Ikast udefra.

Som normalt er, har vi også i denne omgang optrådt på "udebane". Per Godsk og Th. Fischer varetog vor lille bod på Torvedagen, og samme dag fortalte Gunner Nielsen ved en vejfest på Roarsvej om vejen og områdets historie, ligesom vi ved fire lejligheder har medvirket ved arrangementer i forbindelse med en studiekreds på plejehjemmet Åbygård.

Ved generalforsamlingen den 29. marts havde vi glæde af pastor Jørn Skøtt Andersen, der fortalte om sin vej fra barndommen i Mariager over Statsskolen i Randers og Universitetet i Århus til Aaby Sogn, hvor han var glad for at have sit arbejde. Men det bekymrede ham, at danskerne som helhed har en for ringe viden om kristendommen og dens indhold.

Ved samme generalforsamling tog vi afsked med Niels Høyer, der ønskede at trække sig tilbage efter at have været med i ledelsen fra vor forenings start, først som kasserer og siden 1991 som formand. Som tak for sin store indsats og under ovationer udnævntes Høyer fortjent til æresmedlem af Aaby - Aabyhøj Lokalhistoriske Forening.

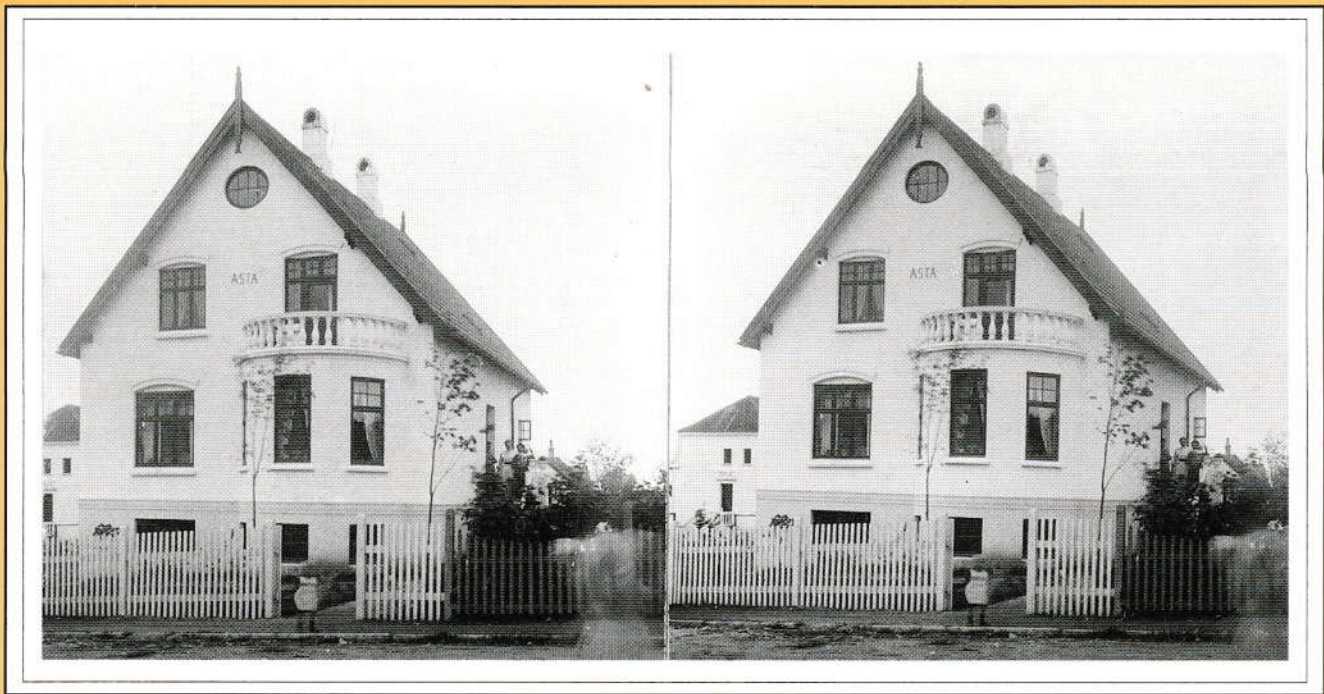
I hans sted valgtes Knud Køhler Nielsen til bestyrelsen, mens Gunner Nielsen og Per Godsk blev suppleanter og Frank Bentzon revisor.

Bestyrelsen har senere konstitueret sig sålunde:

*Formand: Holger E. Laursen, Tingvej 6, tlf. 8615 7313
Kasserer: Erik Malthe Christensen, Silkeborgvej 276, tlf. 8675 3306
Sekretær: Knud Køhler Nielsen, Tjalfesvej 2, tlf. 8615 6933
Arkivleder: Niels Løgager Nielsen, Bragesvej 36, tlf. 8615 3688
Arkivassistent: Th. Fischer, Korsagervej 4, tlf. 8625 6069.*

Som hidtil er arkivet åbent hver torsdag mellem klokken 16 og 18. Herudover er enhver velkommen til at henvende sig til arkivlederen eller et andet bestyrelsesmedlem.

Villa Asta, Helgesvej 20

Billedet er et såkaldt stereoskopbillede taget omkring 1911, og huset var på det tidspunkt nybygget. Det var ejet af fotograf Joseph Allin, der havde atelier Søndergade 23-25 i Århus. Han var født i Næstved i 1882 som søn af organist Arthur Allin, der senere blev domorganist ved Århus domkirke. Han boede i øvrigt Frejasvej 3.

Joseph Allin ejede kun huset i få år. Ifølge den kommunale folketælling 1914 var huset på Helgesvej ikke længere ramme om ham og hans familie. I 1920 dukkede han imidlertid op som fotograf i Nykøbing Falster.

(Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv).